

RAMAZAN BAYRAMI KONUŐMASI

es-Selamü aleyküm ve rahmetullâhi ve berekâtüh!

Aziz ve sevgili mümin ve müslüman kardeşlerim!

Allah hepinizden razı olsun.

Hepinize en derin duygularla selamlarımı, sevgilerimi, saygılarımı sunar; büyüklerimin hürmetle ellerinden öperim. Cümle kardeşlerimize dünya ve âhiretin hayırlarını Cenâb-ı Hak'tan niyaz eylerim.

Bayram hepiniz için ve tüm İslâm âlemi için hayırlı olsun... Cümle müslümanların bayramları kutlu olsun... Cenâb-ı Hak sizleri ve bizleri ve cümle mü'min kardeşlerimizi bundan sonra daha nice nice yıllar mübarek günlere, kandillere, Ramazanlara, bayramlara sağlıklı, esenlikle, mutlulukla nâil ve vâsıl eylesin... Bu mutluluklar, güzellikler cümleniz üzerinde ömür boyu devam etsin...

Aziz ve sevgili kardeşlerim!

Ramazan bittiği zaman müslüman karışık ve çapraşık duygular içinde oluyor... Bir yandan “bayrama giriliyor” diye sevinç var,

bayram sevinci var; bir taraftan da Ramazan gibi bereketli, sevaplı, kazançlı, mânevî bakımdan çok zengin mükâfatlarla, hediyelerle dolu bir aydan ayrılmanın burukluğu, mahzunluğu var.

Bir yandan ümit var; Cenâb-ı Hak ibadetlerimizi kabul ettiyse, kim bilir nasıl sevaplar bahşedecek... Bir Kadir gecesini ihyâ edene, bin ayın ibadeti kadar kazanç verdiği gibi; bir küçük güzel davranışı, ibadeti kat kat mükâfatlarla bire 10, bire 70, bire 700, hatta ondan da fazla, hatta 70 binin 70 katı, dörtmilyon dokuz yüz bin, hatta yine rakamla ifade edemeyecek kadar çok mükâfatlar verdiği gibi, “Kimbilir müslümanlar bu ayda ne kadar mükâfatlar, sevaplar kazandılar?” diye ümit içindeyiz.

Bir taraftan da; “Ya Cenâb-ı Hak ibadetlerimizi kabul etmediyse?” diye korkuyoruz. Çünkü kusur doluyuz, pür-hatayız, pür-günahız. Güzel ibadetleri yaparken dahi kendimizi tam veremiyoruz. Oruçlarımızda hatalar vardır, namazlarımızda kusurlar vardır, zikirlerimizde eksiklikler vardır. “Acaba ibadetlerimiz Rabbimiz tarafından

kabul olundu mu, olunmadı mı?” diye korku içindeyiz; ümit içindeyiz, arzu içindeyiz. Böyle çalkantılar arasında, duygular arasında bayrama geliyoruz.

Ama Rabbü'l-âlemîn, “müslümanlar sevinsin” diye bayramları koymuş. Allahu Teâlâ hazretleri hem bu dünyada hem âhirette cümledenizi daima sevindirsin, mesut eylesin.

Tabi çevremizdeki müslüman kardeşlerimizi de düşünüyoruz. Akrabamız, komşularımız, arkadaşlarımız, hemşehrilerimiz, vatandaşlarımız, dindaşlarımız; hepsini düşünüyoruz ve diyoruz ki;

Ne mutlu Ramazan'ı Cenâb-ı Hakk'ın sevdiği şekilde, razı olacağı şekilde, kabul edeceği şekilde geçirip günleri geceleri ibadetle, taatle, hayrât ü hasenâtla değerlendirip ihyâ edenlere! Demek ki geçen zamanı güzel değerlendirmişler. Ne mutlu onlara!

Bu mübarek ayın kıymetini bilemeyen, günlerini gafletle geçiren, dolayısıyla Cenâb-ı Hakk'ın o engin rahmetine, mağfiretine nâil olamayan, ecir ve sevaptan mahrum kalan,

maddî mânevî terakkî, kâr ve kazançtan eline bir şey geçmeyen nasipsizlere de acıyoruz. Günahkâra acınır; bizim edebimiz, terbiyemiz böyle. Günaha kızarız ama günahkâra acırız. Çünkü günah işledi, kendisine yazık ediyor. Acınacak bir durum.

Karıncanın bile basılıp ezildiği zaman o haline acıdığımız gibi; bir insan Cenâb-ı Hakk'ın rızasına eremez, cehenneme gidecek şekilde davranırsa, “o cehenneme gidecek” diye yüreğimiz ağzımıza gelir, korkarız. Onlara da Cenâb-ı Hak'tan salâh-ı hâl diliyoruz.

“Allahu Teâlâ hazretleri ayıplarını hatalarını anlatsın, sezdirsin, gösterson; kalp gözlerini açsın, şaşkınlıktan, gafletten, gaflet uykusundan uyandırsın. Cenâb-ı Hak ona yolunun güzelliklerini sevdirdin. Onları da rızasına vâsıl eylesin, cennetine dâhil eylesin!” diyoruz.

Hatta bütün insanların iyiliğini istiyoruz. Hepsinin hidayete ermesini, Cenâb-ı Hakk'ın razı olduğu yola girmesini, razı olduğu yegâne din olan İslâm'a tâbi olmasını, Resûlullah'ın açtığı güzel kulluk yolunda, en güzel kulluk yolunda yürümesini; böylece cümle cihan

halkının, bütün Benî Âdem'in, Hz. Adem atamızdan kardeşimiz olan bütün insanların iyiliklere ermesini temenni ediyoruz.

Cenâb-ı Hak duaları kabul edicidir, dualarımızı kabul eylesin. Gönüllerimizin muratlarına nâil eylesin. Cümlemizi aziz ve bahtiyar eylesin. Hasta olan kardeşlerimize, duaların makbul olduğu şu günlerde âcilen kâmil, tam ve daimî şifalar dileriz. Allah hasta kardeşlerimize şifalar versin. Maddî hastalığı olanların maddî hastalıklarını geçirsin. Rûhî hastalığı olanların rûhî hastalıklarına şifa versin, ruhsal bakımdan sağlıklı eylesin. Ahlâkî hastalıkları ve kusurları olanların kötü huylarını bırakmalarını, kötü âdetlerini terk etmelerini nasip eylesin. Güzel huylara sahip eylesin. Her yönden kusursuz, özürsüz, tam, mükemmel, olgun, ergin, güzel müslüman olmayı Allah cümlemize nasîb ü müyesser eylesin.

Cenâb-ı Hakk'ın dergâhından, rahmetinden, mağfiretinden, ekremül-ekremînliğinden dilerim ki Rabbimiz Tebâreke ve Teâlâ hazretleri Ramazan'da yaptığımız ibadetlerimizi, tuttuğumuz oruçlarımızı,

kıldığımız teravihlerimizi, okuduğumuz Kur'ân-ı Kerîm'leri kabul eylesin, reddetmesin. Kur'ân-ı Kerîm'i ve Peygamber Efendimiz'i bize şefaâtçi eylesin.

a. Hocamızın Ramazan Bayramı Duası

Teravihleri kıldık, Kur'ân-ı Kerîm'den âyet okuduk:

رَبَّنَا ءَامَنَّا بِمَا أَنزَلْتَ وَاتَّبَعْنَا الرَّسُولَ فَاكْتُبْنَا
مَعَ الشَّاهِدِينَ

*Rabbenâ âmennâ bimâ enzelte ve'tteba'ne'r-resûle fe'ktübnâ mea's-şâhidîn.*¹ “Yâ Rabbi! İndirdiğin ahkâma inandık, Resûlü'ne tâbi olduk, bizi bu hususta şahitler olarak yaz, şahitler eyle!” diye, Resûlü'ne uymanın bir gereği olarak bu işleri yaptığımızı, teravihleri kıldığımızı ifade eyledik. Rabbimiz bu ibadetlerimizi kabul eylesin, zikirlerimizi kabul eylesin. Fazl u keremiyle onlara engin, sonsuz gayb hazinelerinden büyük mükâfatlar ihsan eylesin...

¹ 3/Âli İmran, 53.

Bu ibadetlerimiz kabul olduysa, makbul olduysa, bu mükâfatları, bu sevapları bu mübarek saatlerde, evvela hediye olarak Peygamber-i Zîşânımız, serverimiz, rehberimiz, önderimiz, başımızın tâcı, gözümüzün nuru, gönlümüzün süruru, hastalıklarımızın devası, efendimiz Muhammed-i Mustafâ *sallallahu aleyhi ve sellem* hazretlerine arz ediyoruz, hediye ediyoruz; Rabimiz bu hediyelerimizi şu anda Peygamber Efendimiz'e vâsıl eylesin... Rûh-i pâk-i nebeviyyelerini cümlemizden hoşnut ve razı eylesin.

Peygamber Efendimiz'in mübarek âl'ine, evliyâullah ve Allah'ın en mübarek kulları olan ashabına, ezvâc-ı tâhirâta, zürriyet-i tayyibesine ve Peygamber Efendimiz'den zamanımıza kadar, kendilerinden feyz aldığımız meşâyih-i kirâmımıza kadar isimlerini saymaya vaktimiz, gücümüz yetmeyecek olan cümle evliyâullahın; sevgili, mübarek, sâlih, âbid, velî kullarının, ermiş kullarının ruhlarına da hediye eyledik, onlara da vâsıl eylesin. O mübarek büyüklerimizin himmetlerine, teveccühlerine, mânevî iltifat

ve yardımlarına; âhirette komşuluklarına bizleri nâil eylesin.

Bir de âhirete göçmüş bulunan bütün müslüman geçmişlerimizin, hâsseten sevgili annelerimizin, babalarımızın, mübarek dedelerimizin, ninelerimizin; ta tarihin derinliklerine kadar ecdâd ü ceddât ve akrabâ ü taallukâtımızın, ihvân ü ehavâtımızın, evlâd ü zürriyyâtımızın, kardeşlerimizin; hâl-i hayatlarında bizden dua istemiş olanların, üzerimizde hakkı olanların, kabirlerinde boynu bükük bize bakıp da bizden dua bekleyen mevtâmızın ruhlarına da, Cenâb-ı Hakk'ın lütfen verdiği bu sevapları hediye gönderiyoruz, veriyoruz. Çünkü bizim onlara yapabileceğimiz şey; onlar namına iyilik yapmak, dua etmek, böyle sevap göndermektir.

Rabbimiz onların ruhlarına vâsıl eylesin, ruhlarını şâd eylesin. Kabirde nurları ve sürurları ziyade olsun. Kabirleri cennet bahçesine dönsün. Ruhları şâd olsun. Mânevî makamları daha yüksek olsun.

Eğer bu mevtâmızın içinde dünyadaki hatalarından, günahlarından dolayı kabirde

kabir azabı çekenler varsa, Rabbimiz'in rahmetine, affına, mağfiretine iltica ediyoruz; Allahu Teâlâ hazretleri geçmişlerimizin hatalarını, günahlarını affeyesin. Onların günahlarını, seyyiâtlarını hasenâta çevirsin. Azablarını def' ü ref' ü izâle eylesin. Onların da ruhlarını şâd eylesin. Onların da kabirlerini cennet bahçesi eylesin.

Bizlere de, sizlere de hayırlı, sağlıklı, âfiyetli ve Ümmet-i Muhammed'e faydalı, arkamızdan hayırla anılmamıza vesile olacak güzel, verimli, olumlu şekilde ömür geçirmeyi nasip eylesin. Arkamızdan hayırlı evlatlar, hayırlı eserler bırakmayı nasip etsin. Mektepler, çeşmeler, Kur'an kursları, camiler, yurtlar, hastaneler ve yollar gibi hayırlı müesseseler kurup insanların dua etmesine sebep olacak her türlü hayırları yaparak, - bunlara sadaka-i câriye deniliyor, çünkü sevapları cârî oluyor, kesilmiyor- o şekilde ömrümüzü değerlendirmeyi nasip eylesin.

Âhirete de mü'min-i kâmiller olarak göçmeyi, Rabbimiz'in huzuruna sevdiği, razı olduğu kul olarak varmayı nasip etsin ki Rabbimiz'in bizi affedip cennetine soktuğu

zaman, -o zaman- asıl bayram oluyor. Mü'minler Cenâb-ı Hakk'ın rahmetine erip de, cehennemden âzat olup cennete girdiği zaman, işte düğün bayram, asıl mutluluk o zaman. Bu dünyanın şu bayramlarını yıl yıl Cenâb-ı Hak bize gösterip bizi sevindirdiği gibi, âhirette de en büyük bayram olan, rızasına erip cennetine girmeyi de cümlenize, cümlemize nasip eylesin.

Sevgili dinleyiciler ve izleyiciler!

Evlatlarınızı çok iyi müslüman yetiştirmeye lütfen çok gayret edin! Çünkü onlar, sizin ve bizim âhîret sermayelerimizdir. Hatta dünya sermayelerimizdir. Çünkü bir insanın evladı hayırlı olursa, ihtiyarlığında ona maddeten bile bakar, yardımcı olur. Demek ki dünyada da faydası var. Ama en büyük faydası âhîrettedir.

Hayırlı evlat babasının, anasının, hocasının ruhunu şâd eder, onun mânevî makamını yükseltir. Nurunu, sürurunu arttırır. Kabrini cennet bahçesine döndürür.

Evlatlarınızı iyi yetiştirmedeğiniz zaman, âhirette de çok büyük sorumluluk, vebal

altında olacağınız için evlatlarınızı çok iyi yetiştirin!

b. 2000 Yılı Tevhid Asrıdır

Biliyorsunuz, bu 2000 yılının adını “iyice akıllara yerleşsin” diye çok önceden koyduk: 2000 yılı Tevhid Yılı’dır. Bizim kendi hicrî tarihimizde başka rakamlar var ama şimdi kullanılan tarihe göre, uluslararası kabul görmüş zaman sistemine göre, 2000 yılı ile beraber başlayan 21. Asrın da “Tevhid Asrı” olduğunu belirttik. Lütfen tevhid için çalışın! Yani İslâm’ın yayılması için *lâ ilâhe illallah*’ın bilinmesi için Allah’ın şerîki ve nazîri olmadığını, var ve bir olduğunun, her yerde hâzır ve nâzır olduğunu herkesin bilmesi için çalışma yapın!

Çoluk çocuğunuza İslâm’ı iyi öğretin, Kur’ân-ı Kerîm’i iyi öğretin! Çünkü bu sizin vazifeniz ve en önemli işiniz. En önemli göreviniz, onları iyi müslüman yetiştirmek! İslâm’ı seven, Kur’an’ı seven, Resûlullah’ı seven insanlar olarak yetiştirmek. Lütfen kollarınızı sıvayın, gayretinizi kamçılایn, gayrete gelin ve 2000 yılında *lâ ilâhe illallah*’ı tanıtmaya, uluslararası alana yaymaya,

bilmeyenlere öğretme çalışmalarını hepimiz yapalım!

Biliyorsunuz mü'mine göre, insanın hayatı imtihandır ve bu imtihan ölüm anına, vefat anına kadar devam ediyor. İbadetler böyle mübarek günlere, aylara mahsus değildir, ömür boyudur. İbadet demek, "Cenâb-ı Hakk'a itaat" demektir. Ömür boyu Cenâb-ı Hakk'a itaatle vazifeliyiz, vazifelisiniz. Ramazan bitince vazifeler bitmiyor, bayramdan sonra her şey rafa kaldırılmıyor. Güzelliklerin, ibadetlerin, Ramazan'da kazanılan güzel alışkanlıkların devam etmesi lazım.

Zaten geçen senelerdeki konuşmalarım da bunu size hatırlatmıştım:

"Ramazan'daki ibadetlerimiz acaba kabul oldu mu, olmadı mı?"

Peygamber Efendimiz bunun göstergesini veriyor. İpucu olarak elimizde bir bilgi var: Ramazan'daki ibadetlerin kabulünün alameti, kulun Ramazan'dan sonra da iyi kul olarak kulluğa devam etmesidir. İbadetlerinin reddedildiğinin, kabul edilmediğinin alameti de, Ramazan'dan sonra kulun her şeyi bırakıp

terk edip iyilikleri rafa kaldırıp Ramazan'dan önceki gaflet, cehalet hayatına dönmesi, haramları, günahları irtikâb etmesidir.

Demek ki aşı tutmamış... Demek ki ilaç tesir etmemiş, hastalık aynen devam ediyor. Demek ki ibadetler makbule geçmedi.

Onun için Ramazan'dan sonra, bayramdan sonra yine ibadet ve taate dikkat edeceğiz.

Namazları camide kılmaya gayret edin; çünkü cemaate devam etmek çok kuvvetli bir sünnettir. Özellikle yatsı ve sabah namazları münafıkların tâkat getiremediği, ancak ihlâslı müslümanların gittiği namazlar olarak bildirildiği için münafıklara benzememek için özellikle yatsı ve sabah namazlarına gitmeye gayret edin! Camileri ihyâ edin! Camileri mahzun bırakmayın, boş bırakmayın! Camiler Ramazan'daki gibi dolsun.

Kur'ân-ı Kerîm'i lütfen kütüphanenize koymayın; duvara, çiviye asıp torbanın içinde saklı tutmayın, her gün okuyun! Kur'ân-ı Kerîm'le ilginizi, alâkanızı, ezberinizi, kıraatinizi sevginizi Ramazan'dan sonra da devam ettirin.

Ramazan'da tuttuğunuz orular gibi bu başlayan şevval ayı içinde de altı gün oruç tutun. Altı gün oruç tutulduğu zaman 30 gün Ramazan, 6 gün de şevval'de oruç, 36 gün ediyor. Bir iyilik en aşağı on misliyle mkfatlandırıldığı için $36 \times 10 = 360$ gün ediyor. Zaten Arab sene 354 gündür. O zaman Cenâb-ı Hak, bütün seneyi oruç tutmuş gibi, bütün seneyi ibadetle geçirmiş gibi mkfat veriyor.

Biliyorsunuz, kabul olunmuş bir Ramazan, bir nceki Ramazan'la aradaki günahların affına bir vesiledir. Yani keffrettir. Günahlar siliniyor.

Peygamber Efendimiz'e birisi geldi, suçunu itiraf etti:

“Y Resûlallah! Ben suç iřledim, günah iřledim. Bana řeriatin cezası ne ise ver! Hadd-i řer'iyi uygula!” dedi.

Yani sopa atılacaksa, meydan sopası, dayağı, tazir cezası veya başka bir ceza; “onu uygula” dedi. O sırada ezan okundu, namaz kıldılar. Namazdan sonra yine:

“Yâ Resûlallah! Ben suç işlediğimi söylemişim, şeriatın cezası ne ise razıyım, onun uygulanmasını istiyorum. Pişman oldum, cezayı uygulayın!” dedi.

Peygamber Efendimiz *sallallahu aleyhi ve sellem* ona sordu:

“Sen bizimle şimdi namazı kıldın mı?”

“Kıldım yâ Resûlallah!”

“Kıldıysan o günahlar silindi, affolundu.” dedi.

Çünkü bir namaz, daha önceki namazla arasında yapılmış olan günahları affettiriyor. Bir Ramazan, daha önceki Ramazanla aradaki günahları affettiriyor. Bir hac ve umre, daha önceki hac ve umre ile aradaki günahları affettiriyor. Affettiriyor da, biz dağlar gibi günahlardan sık sık böylece sıfırlanarak kurtuluyoruz.

c. İbadet ve Taate Sürekli Devam Etmek

Sevgili kardeşlerim!

Onun için ibadet ve taate devam edeceğiz. Kaldı ki ibadet ve taat zaten mü'mine; “Yapma, bırak!” denilse bile

bırakılmayacak kadar tatlı gelmesi lazım. Teklif ettikleri zaman; “Bırakamam, çok seviyorum!” demesi lazım. “Olur mu? Ölürüm de yine bırakmam!” demesi lazım!

İbadetleri sevin! Severek yapmaya kendinizi alıştırmaya! İbadetlerin güzelliklerini düşünürseniz, zevkine varırsınız, seversiniz. İbadete, taate aynen devam edeceksiniz. Şevval orucunu da tutun, zikirlerinizi de yapın! Hayır hasenâtınızı yapmaya, sadakalarınızı zekâtlarınızı vermeye yine devam edin!

İslâm ahlâkı ile ahlâklanın! Cenâb-ı Hakk’ın emirlerini tutun! Yasaklarından kaçınmaya titizlikle riayet edin! Takvâ ehli olun! Çünkü Ramazan zaten takvâ ayı idi. Takvâyı öğrenmek için bir talim ayı idi. O talimin neticesi, buyurun uygulama. “Üniversiteden mezun oldunuz; buyurun, mesleğinizi yapın!” der gibi. “Doktor oldunuz, mühendis oldunuz; buyurun diplomanızın size sağladığı şeyi yapın!” demiş gibi oluyor.

Cenâb-ı Hak zikrinde, şüküründe, hüsn-ü ibâdetinde bize yardımcı olsun. Başarılı çalışmalar yapmamızı nasip etsin. Kendisini güzel zikretmeyi, nimetlerine güzel

şükretmeyi, kendisine güzel kulluk etmeyi nasip eylesin. Erhamü'r-râhimîn olan Mevlâmız'dan bunu diliyoruz. Duaları kabul edicidir, kulun duasını kabul eder. Kur'ân-ı Kerîm'de vaad etmiştir:

ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ

Üd'ûnî estecib leküm.² “Bana dua edin, ben sizin duanızı kabul ederim!” buyurmuştur. Vaad etmiştir, vaadinden hulfü yoktur.

Dualarımızı kabul eylesin. Muratlarımıza erdirsin. İki cihan saadetine nâil eylesin.

Bayramlarınız tekrar tekrar mübarek olsun. Bayramlarınızı tekrar tekrar tebrik ederim. Nice bayramlara ermenizi dilerim.

Mazlum ve mağdur müslüman kardeşlerimizi Cenâb-ı Hak kısa zamanda zulümden, gadirden kurtarsın. Hapisten, savaştan kurtarsın. Esaretten kurtarsın. Cümle âlem-i İslâm'a hayırları fetheylesin. Cümle âlem-i İslâm'ın üzerinden şerleri def eylesin. Ümmet-i Muhammed'e güzel hizmet edecek salih idareciler ihsân eylesin...

² 40/Mü'min, 60.

Allah hepinizden razı olsun.

*es-Selamü aleyküm ve rahmetullâhi ve
berekâtüh*

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN

1 Cemâziye'l-Evvel 1421 / 01.08.2000

[Bütün MÜBAREK GÜN VE GECELER SOHBET-
LERİ'ne PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

